

HD Marketing Management

Præambel

I henhold til § 11, stk. 2-4, og § 16, stk. 3, i bekendtgørelse nr. 774 af 12. juni 2018 om den erhvervsøkonomiske diplomuddannelse; § 4, stk. 1-3, i bekendtgørelse nr. 1500 af 2. december 2016 om prøver i erhvervsrettede videregående uddannelser (herefter 'eksamensbekendtgørelsen'); og § 20 i bekendtgørelse nr. 114 af 3. februar 2015 om karakterskala og anden bedømmelse ved uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område (karakterbekendtgørelsen) har dekanen efter forslag fra studienævnet godkendt følgende studieordning.

Kapitel 1: Studiespecifikke bestemmelser

Uddannelsens betegnelse og varighed

§ 1. Uddannelsens betegnelse er den erhvervsøkonomiske diplomprøve (Handelsvidenskabelig Diplomprøve). Uddannelsen giver ret til betegnelsen *HD Marketing Management*. På engelsk: Graduate Diploma in Business Administration (*Marketing Management*).

Stk. 2. Uddannelsen hører under Studienævnet for HD.

Stk. 3. HD 2. del-uddannelsen er en 2-årig deltidsuddannelse normeret til 60 ECTS-point. Uddannelsen tilrettelægges, så den kan følges af personer med fuldtidsbeskæftigelse. Den studerende har ret til at afslutte uddannelsen inden for det annoncerede tilrettelæggelsestidspunkt (begyndelses- og afslutningstidspunkt).

Stk. 4. Uddannelseslængden angiver det antal studenterårsværk, der er lagt til grund ved tilrettelæggelsen af uddannelsen. Et studenterårsværk er en fuldtidsstuderendes arbejde i et år og svarer til en årlig arbejdsbelastning på 1650 arbejdstimer svarende til 60 point i European Credit Transfer System (ECTS-point). Arbejdsbelastningen omfatter skemalagt undervisning, hjemmeforberedelse, udarbejdelse af skriftlige arbejder, projekter, øvrige aktiviteter i forbindelse med undervisningen samt selvstudium og eksamensforberedelse og -deltagelse.

Adgangskrav

§ 1A. Følgende uddannelser giver adgang til HD 2. del:

1. HD 1. del
2. Relevant erhvervsakademiuddannelse (KVU)
3. Relevant videregående voksenuddannelse (VVU)
4. Relevant uddannelse på mindst samme niveau som nr. 1-3.

Stk. 2. Studiekoordinatoren kan optage ansøgere, der ikke opfylder adgangskravene i stk. 1, men som ud fra en konkret vurdering har uddannelsesmæssige forudsætninger, der kan sidestilles hermed.

Stk. 3. Ved indskrivning til enkeltfag kan studiekoordinatoren dispensere fra adgangskravene i stk. 1, hvis ansøgeren skønnes at have de faglige forudsætninger, der er nødvendige for at kunne gennemføre enkeltfaget. En studerende kan dog ikke gennemføre den samlede uddannelse ved enkeltfag uden at tilfredsstille adgangskravene i stk. 1 eller have fået adgang i medfør af stk. 2.

Stk. 4. Ansøgere til HD 2.del skal tillige have erhvervet relevant erhvervserfaring svarende til mindst 2 års fuldtidsarbejde efter gennemført adgangsgivende forløb/uddannelse, jf. dog stk. 5

Stk. 5. Relevant erhvervserfaring der er opnået sideløbende med adgangsgivende forløb/uddannelse medregnes ved optagelsen på HD 2. del.

Stk. 6. Ansøgningsfrister fremgår af CBS' hjemmeside:

<http://www.cbs.dk/efteruddannelse/hd-uddannelserne/saadan-tilmelder>.

Formål

§ 2. Formålet med HD-studiet i Marketing Management er at uddanne nuværende og kommende beslutningstagere inden for marketing ledelse i et internationalt perspektiv – på såvel taktisk som strategisk niveau - i alle typer af udviklingsorienterede virksomheder inden for alle brancher og placeringer i værdikæden.

Stk. 2. Uddannelsen sigter på at udvikle den studerendes viden, færdigheder og kompetencer inden for strategisk og taktisk markedsledelse – og uanset om virksomheden opererer på et industrielt marked (B2B), et forbrugermarked (B2C) eller et offentligt aftagermarked (B2G), idet den studerende skal kunne forstå og reflektere over marketingprofessionens udvikling og praksis i forhold til muligheder og begrænsninger, marketingteorier og -metoder tilbyder til løsning af praktiske problemer. Den studerende skal desuden kunne vurdere validiteten af teori og metode med henblik på at træffe holdbare beslutninger, fremsætte holdbare anbefalinger og formidle planer om markedsledelse.

Kompetenceprofil

§ 3. Studienævnet har udarbejdet en kompetenceprofil for uddannelsen, der beskriver uddannelsens mål for læringsudbytte. Den er tilgængelig [her](#) på CBS' hjemmeside.

Indhold og struktur

§ 4. På *1.semester* inddrages markedsplanlægning på forbrugermarkedet (B2C) og på det professionelle marked (B2B), mens fagmodul *Anvendt Markedsanalyse* specielt sigter på at få markedsanalyser knyttet til afsætningsøkonomiske ledelsesproblemer.

På *2.semester* gennemgås en række udvalgte afsætningsøkonomiske kernediscipliner som international strategisk markedsledelse, markedsbaseret produktudvikling/innovation, strategisk markedskommunikation, herunder international branding.

På *3.semester* vælges 2 valgfag, hvoraf mindst det ene skal være blandt de valgfag, som HD-MM udbyder. Der kan vælges imellem progressionsvalgfag (som alene kan søges af speciallets studerende) og valgfag udbudt til alle HD 2.dels studerende. Semesteret afsluttes med et praktisk seminar, som vil være problemidentifikation i bred forstand af et valgt projektemne samt foreløbige markedsanalyser på makro- og på mesoplan og kan dermed opfattes som et proseminar til det efterfølgende afgangsprøveprojekt på 4.semester.

Det *4.semester* er forbeholdt afgangsprøvet.

Stk. 2. De enkelte kursers omfang i ECTS og deres placering på uddannelsen fremgår af nedenstående oversigt. Kursusbeskrivelserne findes i [det elektroniske kursusatalog](#). Direkte links findes i nedenstående skema.

1. semester

Kursus	ECTS
Markedsføring på forbrugermarkeder (B2C)	5
Markedsføring på det professionelle marked (B2B)	5
Anvendt Markedsanalyse	5

2. semester

Kursus	ECTS
International markedskommunikation & branding	5
Strategisk markedsledelse, produktudvikling & innovation	10

3. semester

Kursus	ECTS
Valgfag	10
Praktisk seminar	5

4. semester

Kursus	ECTS
Afgangsprojekt	15

Afgangsprojekt

§ 4A. Studiet udgør et progressivt forløb, hvorfor det er en forudsætning for tilmelding til afgangprojektet, at den studerende har bestået prøverne på 1., 2. og 3. semester. Øvrige forudsætningsbindinger fremgår af § 8.

Stk. 2. Uddannelsen afsluttes med et afgangprojekt. Formålet med afgangprojektet er, at den studerende skal dokumentere viden, færdigheder og kompetencer i vidensfeltet markedsplanlægning og strategisk markedsledelse. Afgangsprojektet kan enten være udarbejdelse af en markedsføringsplan, en strategisk markedsplan eller en kombination af begge typer planer for en udvalgt virksomhed og skal indeholde:

- Refleksion over vidensproduktionsprocessen i afgangprojektet med samspillet mellem problem, teori, empiri og problemløsning (handlingsforslag) og begrundelser for de valg, der træffes for problemformulering, teori og informationsindsamling.
- Et helhedsperspektiv, der inddrager økonomiske kalkulationer og investeringsestimater og eventuelt kulturelle, ressourcemæssige og kompetencemæssige perspektiver.
- En analyse af mulige markedsførings- og/eller strategiske markedsplaner, som i alle kontaktpunkter vil fremme langvarige og tætte kunderelationer og som før, under og efter introduktionen af virksomhedens tilbud og nye løsninger i markedet sikrer en høj afsætningsøkonomisk effektivitet.

Prøver

§ 5. Uddannelsen omfatter nedenstående prøver. De enkelte prøvers læringsmål og eksamensbestemmelser findes i [det elektroniske kursuskatalog](#). I skemaet nedenfor er der indsat direkte links til de enkelte prøver.

Prøverne summerer i alt 60 ECTS.

1. semester

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS
Markedsføring på BtC markeder	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Ekstern prøve	5

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS
Markedsføring på professionelle markeder (B2B)	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Ekstern prøve	5
Anvendt markedsanalyse	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	5

2. semester

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS
International markedskommunikation & branding	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Intern prøve	5
Strategisk markedsledelse	Mundtlig stedprøve	7-trins-skala	Intern prøve	2.5
Strategisk produktudvikling & innovation	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Intern prøve	7.5

3. semester

3. semester består af det obligatoriske fag 'Praktisk seminar' og to valgfag, jf. § 4, stk. 1. Nedenstående valgfag udbydes i studieåret 2017/2018.

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS
Praktisk seminar	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Intern prøve	5
Business-to-Business Markedsledelse	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Intern prøve	5
Global Market Management	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Intern prøve	5
Sales Management	Mundtlig stedprøve	7-trins-skala	Intern prøve	5
Online promotionstrategi	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Intern prøve	5
Strategisk Brand Management	Mundtlig stedprøve	7-trins-skala	Intern prøve	5

4. semester

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS
Afgangsprojekt	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	15

Forudsætninger for indstilling til prøver: obligatoriske aktiviteter

§ 5A. Der er ingen obligatoriske aktiviteter i uddannelsens obligatoriske fag.

Censorkorps

§ 6. Uddannelsen hører under censorkorpset for de erhvervsøkonomiske uddannelser.

Beståkrav

§ 7. Hver prøve skal bestås for sig.

Forudsætningsbindinger på 3. semester

§ 8. Studiet udgør et progressivt forløb, hvor der i undervisningen bygges på det faglige indhold i forudgående moduler. Derfor kan de enkelte fagmoduler kun studeres, hvis man har forudsætninger svarende til de forudgående afsluttede aktiviteter. For at blive indstillet til udprøvning i et valgfrit fagmodul skal de fagligt relaterede obligatoriske fagmoduler være bestået. Det er en forudsætning for deltagelse i Praktisk seminar, at fagmodulerne på 1. og 2. semester er bestået, og at den studerende er tilmeldt eller har bestået de øvrige fagmoduler på 3. semester. Forudsætningsbindinger på 4. semester fremgår af § 4A, stk. 1.

§§ 9.-10. (Benyttes ikke.)

Kapitel 2: Generelle bestemmelser for HD-uddannelser

§ 11. Undervisningen tilrettelægges i et samarbejde mellem studiekoordinator og de fagansvarlige.

Undervisnings- og eksamenssprog

§ 12. Prøverne aflægges på dansk, jf. dog stk. 3-5, medmindre det er en del af prøvens formål at dokumentere den studerendes færdigheder i et fremmedsprog. Prøverne kan dog aflægges på svensk og norsk i stedet for dansk, medmindre det er en del af prøvens formål at dokumentere færdigheder i dansk.

Stk. 2. På uddannelser, der udbydes på dansk, skal man være indstillet på at skulle kunne læse svenske, norske og engelske tekster og at kunne deltage i undervisning på disse sprog.

Stk. 3. Der kan forekomme engelske ord og sentenser på engelsk i opgaveteksten, og opgaveteksten kan endvidere være vedlagt bilag på engelsk.

Stk. 4. Har undervisningen i et kursus været gennemført på et fremmedsprog, vil det fremgå af kursusbeskrivelsen, og prøven aflægges så på dette sprog, medmindre det er en del af prøvens formål at dokumentere den studerendes færdigheder i et andet sprog.

Stk. 5. Studienævnet kan i øvrigt, hvor forholdene gør det muligt, tillade studerende at aflægge en prøve på et fremmedsprog. Det gælder dog ikke, hvis det er en del af prøvens formål at dokumentere færdigheder i dansk eller i et bestemt andet sprog.

Stk. 6. Ansøgninger efter stk. 5 skal indsendes til Studiesekretariatet (att. Studienævnet) senest 1 måned inden prøvens afholdelse.

Stk. 7. Bestemmelserne vedrørende eksamenssprog gælder for såvel mundtlige som skriftlige stedprøver som for alle former for skriftlige opgavebesvarelser, der udarbejdes hjemme (seminarer, projekter m.v.) og som skal underkastes bedømmelse.

Forudsætninger for indstilling til en prøve: obligatoriske godkendelsesaktiviteter

§ 13. Ud over de i § 5 omhandlede prøver, der indgår i det samlede eksamensresultat, kan der i de enkelte kurser stilles krav om obligatoriske godkendelsesaktiviteter. Det vil sige, at der i forbindelse med undervisningen afleveres en eller flere skriftlige opgavebesvarelser til bedømmelse og/eller udføres en eller flere mundtlige fremlæggelser mv. Det er en forudsætning, for at den studerende kan indstille sig til og deltage i den afsluttende prøve i kurset, at det fastsatte antal obligatoriske aktiviteter er afleveret/udført og bedømt godkendt inden en fastsat frist. En blank aflevering tæller ikke som at have gjort forsøg i aktiviteten. De nærmere bestemmelser om aktiviteternes antal, form og øvrige vilkår fremgår af kursusbeskrivelsen for det pågældende kursus.

Stk. 2. En studerende, der efter udløbet af den i stk. 1 fastsatte frist mangler at få godkendt én eller flere aktiviteter i forhold til det fastsatte krav til antal godkendte aktiviteter i kurset, har i et rimeligt omfang mulighed for at få udleveret en eller flere ekstra opgaver/deltage i en eller flere ekstra aktiviteter inden den ordinære eksamen (1. prøveforsøg) i den afsluttende prøve i kurset, jf. dog stk. 3. Dette forudsætter dog, at den studerende har gjort forsøg i alle stillede aktiviteter, medmindre det kan dokumenteres, at manglende aflevering/deltagelse skyldes sygdom eller lignende. Hvis det er nødvendigt af praktiske årsager, kan der være tale om en anden type aktivitet.

Stk. 3. I de kurser hvor der i løbet af undervisningen er stillet flere aktiviteter, end antallet af aktiviteter der kræves bedømt godkendt (x antal af y antal stillede aktiviteter skal være godkendt), har den studerende ikke mulighed for at få udleveret ekstra opgaver/deltage i ekstra aktiviteter forud for den ordinære eksamen i den afsluttende prøve i kurset, heller ikke ved sygdom eller lignende.

Stk. 4. En studerende, der forud for omprøven (2. prøveforsøg) i den afsluttende prøve i kurset stadig mangler at få godkendt én eller flere aktiviteter i forhold til det fastsatte krav til antal godkendte aktiviteter i kurset, har mulighed for at få udleveret ekstra opgaver/stillet ekstra aktiviteter i et rimeligt omfang forud for omprøven. Dette forudsætter dog, at den studerende har gjort forsøg i alle stillede aktiviteter, medmindre det kan dokumenteres, at manglende aflevering/deltagelse skyldes sygdom eller lignende. De nærmere bestemmelser om form og øvrige vilkår fremgår af kursusbeskrivelsen for det pågældende kursus.

Eksamenstilmelding og -afmelding

§ 14. Er den studerende tilmeldt et fagelement m.v., hvortil der er knyttet en eller flere prøver, er den studerende automatisk tilmeldt den/disse prøver for så vidt angår de ordinære prøver, og når relevant også syge-/omprøven. Rettidig afmelding skal ske senest 2 uger før prøvens påbegyndelse.

Stk. 2. Hvis rettidig afmelding ikke foreligger, betragtes prøven som påbegyndt og tæller derfor som et eksamensforsøg, jf. § 27.

Stk. 3. Studienævnet kan dispensere fra stk. 1-2, herunder for den fastsatte frist, hvis den studerende er eliteidrætsudøver, eller det er begrundet i sygdom, barsel eller i usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse.

Regler for selvstuderende

§ 14A. Enhver, der ikke er indskrevet ved studiet som almindelig studerende, kan som selvstuderende aflægge prøver og deltage i anden bedømmelse omfattet af nærværende studieordning, jf. § 5, uden at have deltaget i undervisningen.

Stk. 2. Ved tilmelding som selvstuderende gælder de tids- og betalingsfrister, som fremgår af CBS' generelle bestemmelser herom.

Stk. 3. Selvstuderende har krav på at modtage oplysninger om pensumkrav med angivelse af den eventuelle litteratur, der udover pensum er indgået i den almindelige undervisning. Selvstuderende har krav på i god tid at modtage oplysninger om frister for tilmelding til prøver, seminararbejder o.l., samt om den tidsmæssige placering af disse.

Stk. 4. For selvstuderende gælder bestemmelserne i § 5 og § 9 i lovbekendtgørelse nr. 777 af 23. juni 2016 om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. samt studieordningens bestemmelser med de undtagelser og tilføjelser, der fremgår af § 14B.

§ 14B. Adgangskrav samt evt. forudsætningsbindinger mellem prøverne gælder ikke for selvstuderende.

Stk. 2. Selvstuderende har ingen adgang til at følge den almindelige undervisning på CBS. Undtaget herfra er deltagelse i seminar møder.

Stk. 3. Ved en prøve eller anden bedømmelse, der efter studieordningens bestemmelser forudsætter undervisningsdeltagelse, kan studienævnet bestemme, at prøven erstattes af en anden prøveform tilrettelagt særskilt for selvstuderende.

Stk. 4. Det er ikke muligt gennem indstilling som selvstuderende til prøver eller anden bedømmelse at opnå flere eksamensforsøg end det antal, der følger af studieordningens bestemmelser herom, jf. § 27.

Sygeprøve og omprøve

§ 15. En studerende, der har været forhindret i at gennemføre en prøve på grund af dokumenteret sygdom eller af anden dokumenteret grund, skal have mulighed for at aflægge prøven snarest muligt. Sygeprøve afholdes snarest muligt efter den ordinære prøve, dvs. normalt forud for næste semesters begyndelse. Er det en prøve, hvor der afholdes ordinær prøve to gange årligt, vil der ikke blive afholdt en prøve før næste eksamenstermin. Er det en prøve, der er placeret i uddannelsens sidste eksamenstermin, skal den studerende dog have mulighed for at aflægge prøven i samme eksamenstermin eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Stk. 2. Om adgangen til sygeprøve, herunder krav til dokumentation m.v., henvises i øvrigt til CBS' regler for deltagelse i sygeprøve. Vær opmærksom på dokumentationsfristen nævnt i reglerne.

§ 16. Studerende, der er udeblevet fra en ordinær prøve og studerende der har deltaget i, men ikke bestået, en ordinær prøve, er fortsat tilmeldt prøven. Ny prøve skal afholdes snarest muligt, og så vidt muligt senest når den pågældende prøve igen afholdes ved institutionen, eventuelt som sygeprøve, jf. § 15, stk. 1. Rettidig afmelding skal ske senest 2 uger før prøvens påbegyndelse.

Stk. 2. Hvis rettidig afmelding ikke foreligger, betragtes prøven som påbegyndt og tæller derfor som et eksamensforsøg, jf. § 27.

Stk. 3. Reglerne om automatisk tilmelding til omprøve (2. prøveforsøg) fraviges, hvis den studerende ikke gives mulighed for at opfylde de krav, som er fastsat i medfør af § 13, stk. 1 og 3, inden 2. prøveforsøg afholdes.

Stk. 4. Der afholdes ikke omprøve efter prøver, hvor der afholdes ordinær prøve to gange årligt. Dette gælder dog ikke, hvis den studerende kun mangler at bestå én enkelt af de prøver, der ifølge studieordningen er placeret i den afsluttende eksamenstermin, idet den studerende i så fald skal have mulighed for at aflægge prøven i samme eksamenstermin eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Stk. 5. Deltagelse i omprøve tæller som fornyet deltagelse i vedkommende prøve.

§ 17. Sygeprøve og omprøve afholdes efter samme læringsmål, som gælder for den ordinære prøve.

Stk. 2. Sygeprøve og omprøve afholdes efter samme eksamensbestemmelser som gælder for den ordinære prøve medmindre:

1. der i eksamensbestemmelserne for den pågældende prøve eksplicit er fastsat afvigende bestemmelser vedrørende syge- og omprøve, eller
2. der er tale om en skriftlig stedprøve, hvor antallet af eksaminander til syge-/omprøven tilsiger, at denne mest hensigtsmæssigt kan afholdes som mundtlig prøve.

Ekstraordinær omprøve og tilbud om ombedømmelse/omprøve

§ 18. Såfremt der foranstaltes eller gives tilbud om ekstraordinær omprøve efter eksamensbekendtgørelsens § 39 (vedr. mangler ved prøven) eller gives tilbud om ombedømmelse/omprøve efter eksamensbekendtgørelsens § 45 eller § 50 (vedr. klager over prøven), gælder samme læringsmål som for den ordinære prøve.

Stk. 2. De i stk. 1 omtalte prøver kan afholdes efter samme eksamensbestemmelser, som gælder for omprøven, hvis der er tale om et tilbud om en ekstraordinær omprøve.

Prøveformer

§ 19. Prøverne er tilrettelagt som individuelle prøver eller som gruppeprøver. Den konkrete prøveform, herunder om det er en individuel prøve, en gruppeprøve eller en kombination af disse, fremgår af kursusbeskrivelsen for den pågældende prøve, jf. links i § 5.

Stk. 2. Ved såvel en individuel prøve som en gruppeprøve skal der foretages en individuel bedømmelse af de studerendes præstationer og gives individuelle karakterer, jf. stk. 3 og 4.

Stk. 3. Ved en mundtlig gruppeprøve skal den enkelte studerende eksamineres på en sådan måde, at det sikres, at der foretages en individuel bedømmelse af den studerendes præstation.

Stk. 4. Ved en skriftlig opgavebesvarelse, som er udarbejdet af flere studerende, og som ikke følges op af en mundtlig eksamination, skal den enkelte studerende individualisere sin del af besvarelsen på en sådan måde, at det sikres, at der kan foretages en individuel bedømmelse. Se 'Notat om individualisering af skriftlige opgavebesvarelser' i [den studieadministrative regelsamling](#).

Stk. 5. For gruppeprøver fastsættes i eksamensbestemmelserne for den enkelte prøve, jf. stk. 1, bestemmelser om de af de nedenfor nævnte forhold, der er relevante for den pågældende prøveform:

1. maksimalt antal deltagere i en gruppe
2. den til den mundtlige prøve afsatte eksaminationstid, jf. stk. 3
3. kravene til individualiseringen, jf. stk. 4.

Stk. 6. Hvis de studerende ved en prøve, der efter eksamensbestemmelserne afholdes som gruppeprøve, kan vælge i stedet at erlægge prøven som en individuel prøve, angives dette i kursusbeskrivelsen, jf. dog stk. 7. Hvor den pågældende prøve omfatter både en skriftlig og en mundtlig del, skal begge dele i så fald erlægges som individuel prøve.

Stk. 7. Den studerende kan vælge at udarbejde afgangprojektet på HD 2. del individuelt. Uanset om afgangprojektet er udarbejdet i en gruppe, kan den studerende, hvor der er mundtligt forsvar, vælge at blive eksamineret individuelt.

Stk. 8. Ved mundtlige prøver på baggrund af skriftligt produkt gælder for alle variationer:

1. at aflevering af det skriftlige produkt er en forudsætning for at deltage i den mundtlige prøve,
2. at såvel det skriftlige produkt som den mundtlige præstation indgår i bedømmelses-grundlaget,
3. at bedømmelsen er en samlet vurdering (helhedsbedømmelse) af det skriftlige produkt og den individuelle mundtlige præstation.

Eksamensregler

§ 20. En studerende, der deltager i en prøve, har pligt til at gøre sig bekendt med og at overholde de bestemmelser, der er fastsat for den pågældende prøve, samt de generelle regler, som den pågældende prøve er omfattet af. Dette gælder navnlig:

- Eksamensbestemmelserne for prøven som fastsat i kursusbeskrivelsen, jf. links i § 5.
- *Regler for skriftlige stedprøver på CBS, herunder regler for elektroniske hjælpemidler*, jf. § 21, stk. 3.
- Regler for akademisk redelighed, jf. § 4 i *CBS' Ordensregler og regler for akademisk redelighed, herunder disciplinære foranstaltninger*.

Stk. 2. Det er ikke tilladt de studerende, at foretage lyd- og/eller billedoptagelser under en prøve eller under voteringen.

Stk. 3. I eksamensbestemmelserne for den enkelte prøve er det angivet, hvor mange sider opgavebesvarelsen højst må bestå af. Følgende bestemmelser gælder desuden:

1. Det maksimalt tilladte sideantal inkluderer ikke: forside, litteraturliste og evt. bilag. Bilagene indgår desuden ikke i bedømmelsen.
2. Siderne skal have en margen på mindst 3 cm i top og bund og mindst 2 cm i hver side. Fontstørrelsen skal være minimum 11 punkt.
3. Tabeller, figurer, illustrationer og lign. tæller ikke med i antallet af anslag, men berettiger ikke til at overskride det fastsatte maksimale sidetal.
4. Opgavens sider må i gennemsnit ikke indeholde mere end 2.275 anslag (inkl. mellemrum) pr. side.

Stk. 4. Ved digital aflevering erklærer den studerende, at opgavebesvarelsen overholder reglerne for akademisk redelighed, formkrav og omfang, gennem en digital forfattererklæring. Ved alle skriftlige opgavebesvarelser, der er udarbejdet hjemme, skal der i de eksemplarer, der afleveres til bedømmelse, indsættes en forfattererklæring.

Stk. 5. Overtrædelse af bestemmelser og regler omfattet af stk. 1-2 sanktioneres efter bestemmelserne i *CBS' Ordensregler og regler for akademisk redelighed, herunder disciplinære foranstaltninger*.

Stk. 6. Overtrædelse af de i stk. 3-4 nævnte formkrav eller formkrav fastsat i kraft af § 19, stk. 4, kan medføre en afvisning af opgavebesvarelsen, jf. § 11, stk. 3, i eksamensbekendtgørelsen. Hvis opgavebesvarelsen afvises, skal der ikke gives en bedømmelse, og den studerende har brugt et eksamensforsøg.

Hjælpemidler

§ 21. Hvilke hjælpemidler, der må medbringes ved skriftlige stedprøver, fremgår af eksamensbestemmelserne for de enkelte prøver.

Stk. 2. Medmindre andet fremgår af eksamensbestemmelserne, jf. stk. 1, må der ikke medbringes hjælpemidler, hverken skriftlige eller tekniske, bortset fra simple skrive- og tegneredskaber.

Stk. 3. Hvor det af eksamensbestemmelserne, jf. stk. 1, fremgår, at der må medbringes elektroniske hjælpemidler, gælder bestemmelserne i *Regler for skriftlige stedprøver på CBS, herunder regler for elektroniske hjælpemidler*.

Særlige prøvevilkår

§ 22. Studienævnet kan fravige de fastsatte eksamensbestemmelser for de enkelte prøver med henblik på at tillade særlige prøvevilkår til studerende med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, til studerende med et andet modersmål end dansk og til studerende med tilsvarende vanskeligheder, når dette skønnes nødvendigt for at ligestille sådanne studerende med andre i prøvesituationen. Der er en forudsætning, at der med tilladelsen ikke sker en ændring af prøvens niveau.

Stk. 2. Hvor det af målbeskrivelserne for en prøve fremgår, at der ved bedømmelsen af prøven også lægges vægt på den studerendes stave- og formuleringsevne, kan studienævnet dispensere herfra for studerende, der kan dokumentere en relevant specifik funktionsnedsættelse.

Stk. 3. Studerende, der ønsker tilladelse til at aflægge en prøve på særlige vilkår efter stk. 1, eller at få dispensation efter stk. 2, skal senest 2 måneder inden prøvens afholdelse indsende ansøgning herom til Studiesekretariatet (att. Studienævnet), vedlagt nødvendig dokumentation.

Afholdelse af prøver i udlandet

§ 23. Universitetet kan afholde en prøve på en dansk repræsentation eller andre steder i udlandet, når det er begrundet i, at den studerende af praktiske eller økonomiske grunde ikke kan deltage i en prøve i Danmark, og når den studerende og vedkommende prøvested er indforstået hermed. Afholdelse af danske prøver i udlandet skal finde sted efter eksamensbekendtgørelsens regler i øvrigt.

Stk. 2. Studieleder træffer afgørelse om hvorvidt prøven kan afholdes i udlandet og bemyndiger i så fald en person i udlandet til at forestå den praktiske afvikling af prøven.

Stk. 3. Universitetet afholder de særlige udgifter, der er forbundet med prøvens afholdelse i udlandet.

Stk. 4. Ved afholdelse af prøver på danske repræsentationer i udlandet finder bekendtgørelse om betaling for tjenestehandlinger i udenrigstjenesten anvendelse.

Stk. 5. Universitetet kan lade den studerende helt eller delvist betale de udgifter, som universitetet har afholdt i forbindelse med prøvens afholdelse. Det er en betingelse, at den studerende forud skriftligt har erklæret sig villig til at betale de pågældende udgifter på grundlag af et af universitetet meddelt skøn over beløbets forventede størrelse. Universitetet kan betinge prøvens afholdelse af, at beløbet forudbetales.

Stk. 6. For afholdelse af prøver i udlandet gælder betingelserne og bestemmelserne i CBS' retningslinjer for afholdelse af prøver i udlandet.

Bedømmelse

§ 24. Prøverne er enten interne eller eksterne. Ved interne prøver foretages bedømmelsen af en eller flere undervisere (eksaminator(erne)). Ved prøver, der aflægges med to eksaminatorer, udpeges en

hoved- og en bi-eksaminator. Eksterne prøver bedømmes af eksaminator(erne) og en censor, der er beskikket af Styrelsen for Forskning og Uddannelse (ekstern censor).

Stk. 2. Af eksamensbestemmelserne for de enkelte prøver fremgår, hvorvidt prøven er intern eller ekstern, og hvem der medvirker ved bedømmelsen, jf. link i § 5.

Stk. 3. Ved bedømmelsen af de i § 5 nævnte prøver gives karakterer efter bestemmelserne i karakterbekendtgørelsen.

Stk. 4. Bedømmelsen af obligatoriske godkendelsesopgaver eller undervisningsdeltagelse, jf. § 13, foretages af underviseren/underviserne ved den pågældende undervisning, og der anvendes bedømmelsen "Godkendt"/"Ikke godkendt".

Meddelelse af bedømmelsen

§ 25. Ved prøver, hvor bedømmelsen ikke meddeles umiddelbart efter prøvens afholdelse, fastsættes en dato for, hvornår bedømmelsen senest vil blive offentliggjort. Datoen meddeles samtidig med meddelelsen om prøvens afholdelse.

Stk. 2. Hvis bedømmelsen ikke kan gennemføres indenfor den fastsatte frist, skal den studerende hurtigst muligt underrettes herom med en begrundelse herfor og oplysning om, hvornår bedømmelsen bliver offentliggjort.

Regler om beståkrav og prøveforsøg

§ 26. HD 1. del og HD 2. del er to selvstændige forløb, der skal bestås for sig. Ved beregning af gennemsnittet for henholdsvis HD 1. del og HD 2. del anvendes de vægte, der er anført i § 5 i den relevante studieordning.

Stk. 2. Beregningen af det samlede karaktergennemsnit for den samlede HD-uddannelse sker på baggrund af de angivne vægte i de relevante studieordninger.

Stk. 3. Hver prøve skal bestås for sig, jf. eksamensbekendtgørelsen. En prøve er bestået, når der er opnået karakteren 02 eller derover eller bedømmelsen 'Bestået', jf. karakterbekendtgørelsen.

Stk. 4. Hver prøve kan tages om for sig. Dog kan beståede prøver (dvs. prøver med en karakter på 02 eller derover og prøver der er bedømt "bestået") ikke tages om.

Stk. 5. Består en prøve af flere delprøver, er karakteren gennemsnittet af delkaraktererne afrundet til nærmeste karakter i karakterskalaen, jf. dog stk. 6. Der rundes op, hvis gennemsnittet ligger midt imellem to karakterer.

Stk. 6. Hvis delkaraktererne tæller med forskellig vægt, er det angivet i prøveoversigten i § 5. I så fald er den samlede karakter summen af de enkelte karakterer, hver multipliceret med karakterens vægt, divideret med summen af vægtene og herefter afrundet til nærmeste karakter i karakterskalaen. Der rundes op, hvis gennemsnittet ligger midt imellem to karakterer.

Stk. 7. Indgår der flere delprøver i en prøve, kan delprøver, hvor der ikke er opnået bestået karakter, ikke tages om, når den samlede prøve er bestået, medmindre det er fastsat i § 7, at der ved en eller flere delprøver skal være opnået mindst en bestemt karakter i skalaen.

Stk. 8. Ved fornyet deltagelse i prøver eller anden form for bedømmelse er den højest opnåede karakter gældende, jf. dog § 46, stk. 4, i eksamensbekendtgørelsen.

§ 27. En studerende kan være tilmeldt 3 gange til samme prøve. Studienævnet kan tillade yderligere prøvegange, hvis det er begrundet i usædvanlige forhold. I vurderingen af om der foreligger usædvanlige forhold, kan spørgsmålet om studieegnethed ikke indgå.

Stk. 2. Den studerende kan senest gå til prøve mv. 16 måneder efter at undervisningen i det pågældende fag er afsluttet.

Eksamensbevis

§ 28. CBS udsteder bevis for fuldført uddannelse samt for beståede enkeltfag med angivelse af de aflagte prøver og de opnåede karakterer, jf. eksamensbekendtgørelsens § 37.

Stk. 2. Den studerende har ret til at få udstedt bevis for beståede enkeltfag og til at få udstedt et samlet eksamensbevis, hvis alle prøver, der indgår i uddannelsen, er bestået.

Stk. 3. Beviset skal være den færdiguddannede i hænde senest to måneder efter, at bedømmelsen af den afsluttende prøve er meddelt. I beregningen af de to måneder indgår juli måned ikke.

Stk. 4. Hvis uddannelsen er gennemført ved flere institutioner, udstedes det samlede eksamensbevis af den institution, hvor den sidste prøve er aflagt.

Orlov

§ 29. Det er ikke muligt at tage orlov.

Studieordning

§ 30. Studieordningen og diverse regelsæt, der henvises til i denne studieordning, er tilgængelige på CBS' hjemmeside, nærmere bestemt i [den studieadministrative regelsamling \(SAR\)](#).

Dispensation fra studieordningen

§ 31. Universitetet kan, hvis der foreligger usædvanlige forhold, dispensere fra de regler i studieordningen, der alene er fastsat af universitetet.

Stk. 2. Dispensation fra studieordningen, der forudsætter dispensation fra en bekendtgørelse, kan indbringes for Styrelsen for Forskning og Uddannelse.

Merit

§ 32. Beståede uddannelseselementer på HD 1. del/HD 2. del ved en anden HD-udbydende institution ækvivalerer tilsvarende uddannelseselementer omfattet af denne studieordning.

§ 33. Studienævnet kan godkende, at beståede uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk uddannelse træder i stedet for uddannelseselementer, der er omfattet af denne studieordning.

Stk. 2. Studienævnet kan ligeledes godkende, at et endnu ikke bestået uddannelseselement fra en dansk eller udenlandsk uddannelse, træder i stedet for uddannelseselementer, der er omfattet af denne studieordning, under forudsætning af at det pågældende uddannelseselement efterfølgende består (forhåndsmerit).

Stk. 3. Afgørelser efter stk. 1 og 2 træffes på grundlag af en faglig vurdering af ækvivalensen mellem de berørte uddannelseselementer.

§ 34. Hvis det pågældende uddannelseselement er bedømt efter 7-trins-skalaen eller 13-skalaen ved den uddannelsesinstitution, hvor prøven er aflagt, og hvis det ækvivalerer eller træder i stedet for et uddannelseselement, der efter eksamensbestemmelserne i denne studieordning bedømmes efter 7-trins-skalaen eller 13-skalaen, overføres karakteren, der hvis den er givet efter 13-skalaen konverteres til 7-trins-skalaen. I alle andre tilfælde overføres bedømmelsen som ”Bestået”. Ved overførsel som Bestået indgår den pågældende prøve ikke i beregningen af karaktergennemsnittet.

§ 35. Ansøgninger efter § 33, stk. 1 og 2, indsendes til Studiesekretariatet (att. Studienævnet) senest 3 måneder inden prøvens afholdelse.

Stk. 2. Vedrørende klager over meritafgørelser, se kapitel 3.

Kapitel 3: Klager

Klager over prøver m.v.

§ 36. En studerende har adgang til at indgive klage over prøver og anden bedømmelse. Om de nærmere regler for at indgive en begrundet klage, herunder de fastsatte tidsfrister, henvises til kapitel 10 i eksamensbekendtgørelsen og til vejledningen herom på studenterintranettet.

Klager over afgørelser vedrørende merit

§ 37. Klager over studienævnets afgørelser af, om danske såvel som udenlandske uddannelseskvalifikationer kan erstatte dele af uddannelsen, i henhold til § 33, stk. 1 og 2, kan indbringes for Kvalifikationsnævnet, jf. lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer. Dette gælder allerede beståede såvel som endnu ikke beståede uddannelseselementer (forhåndsmerit).

§ 38. Fristen for indgivelse af klage er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Klagen stiles til Kvalifikationsnævnet, men indgives til rektor for CBS. Den begrundede klage sendes til CBS Legal, Solbjerg Plads 3, 2000 Frederiksberg. Klagen kan ligeledes fremsendes til: legal@cbs.dk. CBS har mulighed for at behandle ansøgningen igen. Såfremt afgørelsen fastholdes, videresender CBS klagen til Kvalifikationsnævnet ledsaget af en udtalelse. CBS giver klageren lejlighed til at kommentere udtalelsen, inden for en frist på 1 uge. Evt. kommentarer medsendes til nævnet. Kvalifikationsnævnet træffer den endelige administrative afgørelse.

Klager over andre afgørelser

§ 39. Klager over studienævnets eller studielederens afgørelser i henhold til denne studieordning indgives til rektor for CBS. Fristen for indgivelse af klager er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende.

Stk. 2. CBS' afgørelse i henhold til stk. 1 kan af klageren indbringes for Styrelsen for Forskning og Uddannelse, når klagen vedrører retlige spørgsmål. Fristen for indgivelse af klage er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Klagen stiles til styrelsen men indgives til rektor for CBS. Den begrundede klage sendes til CBS Legal, Solbjerg Plads 3, 2000 Frederiksberg. Klagen kan ligeledes fremsendes til: legal@cbs.dk. CBS videresender klagen til styrelsen – ledsaget af en udtalelse. CBS giver klageren lejlighed til inden for en frist af mindst en uge at kommentere denne udtalelse. Klagerens eventuelle kommentarer medsendes til styrelsen.

Stk. 3. Der henvises i øvrigt til CBS' Retningslinjer vedrørende studerendes adgang til at klage over studienævns, studielederes og studieadministrationens afgørelser.

Klager over undervisning m.v.

§ 40. Klager over undervisning, vejledning eller andre forhold vedrørende tilrettelæggelse af uddannelsen kan indbringes for studienævnet.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 41. Studieordningen gælder for studerende, der påbegynder uddannelsen pr. 1. september 2018 eller senere, og for studerende der overflyttes til nærværende studieordning, jf. § 42.

Stk. 2. 2017-studieordningen ophæves pr. 1. september 2018.

§ 42. Studerende, der er påbegyndt uddannelsen efter 2017-studieordningen, eller som i medfør af overgangsbestemmelserne deri er overført til 2017-studieordningen, overføres til nærværende studieordning, således at denne får virkning for den resterende del af uddannelsen.